

عذرخواهی بزرگ سوگی سترگ

در روزنامه امروز

حرف اول

سخنی با مخاطبان

از لحظه رخ دادن سانحه سقوط هواپیمای بوئینگ ۷۳۷ پرواز تهران-کی‌یف، در صبح چهارشنبه گذشته، با توجه به ابعاد تأسف‌بار انسانی این حادثه و کشته‌شدن هم‌وطنان ما و البته اتباع محترم چند کشور دیگر موضوع با درجه اهمیت بالای خبری از سوی «شرق»، مرکز توجه و بررسی قرار گرفت. کادر سیاه در محل تیتراهای صفحه اول شماره پنجشنبه و گزارش‌های متعدد در صفحات آن شماره، لزوم اطلاع‌رسانی بهنگام را دنبال کرد و در تیترا نخست شماره روز گذشته (شنبه) نیز «حقیقت سقوط در جعبه سیاه»، هرگونه قضاوت را به مشخص‌شدن اطلاعات ثبت‌شده در جعبه سیاه منوط دانست. گزارش‌های صفحات سیاسی، اقتصادی، جامعه و حادثه نیز در عین گفت‌وگو با کارشناسان حوزه‌های مختلف مرتبط و انعکاس نظرات آنان، نتیجه‌گیری را نیازمند تکمیل تحقیقات و انتشار گزارش تیم بررسی سانحه دانستند. در حوزه تحلیل نیز «حرف اول» شماره‌های پنجشنبه منظر فنی پرداخت که با توجه به نوع هواپیما و شنبه به قلم دو نفر از کارشناسان شناخته‌شده حوزه هوایی، به زوایای مختلف این فاجعه از منظر فنی پرداخت است و در این حادثه نقش اساسی ایمنی آن، اهمیت مشخص‌شدن دلیل دقیق سقوط را یادآور شده بود و اهمیت صدور بیانیه رسمی بلافاصله پس از حادثه از سوی دستگاه‌های ذی‌ربط و حضور تیم‌های کارشناسی کشورهای درگیر در حادثه را نیز ضروری دانسته بود. پرواضح است «شرق» بر اساس وظیفه ذاتی اطلاع‌رسانی و اصل صداقت با مخاطبان، آنچه را به صورت رسمی یا در دیدگاه‌های کارشناسی عنوان می‌شد، در حد توان بازتاب داده و درعین‌حال با پرداخت کاملاً پررنگ در صفحه اول و صفحات مختلف روزنامه به موضوع، تشخیص مهم‌ترین موضوع خبری روز را درباره این رویداد تلخ داشت. باز هم ضمن همدردی با بازماندگان این حادثه و همه ملت ایران و سایر کشورهای جهان، از اینکه به دلایلی امکان ارائه بسته‌های خبری و تحلیلی بیش از آنچه انجام شد وجود نداشت، از مخاطبان خود پوزش می‌خواهیم.

یادداشت

مسئول اسقاط غیر عمدی هواپیمای اوکراینی

سید مهدی حجتی
وکیل دادگستری

هواپیمای ایرانی یا خارجی را بر فراز قسمتی از خاک کشور ممنوع یا محدود یا مقید به شرایط خاصی کند. به‌این‌ترتیب آنچه از ظاهر امر پیداست، آن است که در موضوع اخیر که علل نظامی دخالت داشته و حفظ امنیت کشور در اولویت بوده است، بالطبع رئیس‌جمهور می‌بایست با توجه به اشراف اطلاعاتی لازم، جلسه هیئت وزیران را به صورت فوق‌العاده تشکیل می‌داد و با تصویب موضوع، مراتب را برای هوایی اوکراین، این سؤال را به ذهن متبادر می‌کند که چه شخصی یا اشخاصی مسئول شکل‌گرفتن این خطای غیر قابل اغماض انسانی هستند؟ تردیدی وجود ندارد که اسباب متعددی در این زمینه مداخله داشته‌اند و اقدام موشکی سهوی نسبت به هواپیمای اوکراینی، آخرین زنجیره از سلسله خطاهای زنجیره‌ای انجام‌شده در این زمینه است و به تعبیری دیگر، نمی‌توان خطای نظامی را تنها عامل اسقاط سهوی هواپیمای اوکراینی از طریق عملیات موشکی دانست و عوامل و اسباب مقدماتی دیگری که ناشی از رعایت‌نکردن نظامات دولتی از سوی مقامات ذی‌ربط است و در این حادثه نقش اساسی داشته‌اند، نادیده گرفت. آنچه مسلم است، آن است که در زمان پرواز هواپیمای اوکراینی در آسمان ایران، به واسطه تهدیدات نظامی رئیس‌جمهوری آمریکا و حمله موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران به برخی پایگاه‌های نظامی دولت آمریکا در عراق، شرایط حاکم بر کشور، عادی نبوده است و با توجه به آماده‌باش نیروهای مسلح کشور، وضعیت حاکم فوق‌العاده بوده و نیروهای نظامی در حالت تدافعی قرار داشته‌اند و همین شرایط ایجاب می‌کرده مراجع ذی‌ربط، برای جلوگیری از خطاهای احتمالی انسانی، اقدامات احتیاطی را در انجام پروازهای داخلی و خارجی عملیاتی کنند. در همین راستا، ماده ۱۰ قانون هواپیمایی کشوری برای جلوگیری از هرگونه اقدام نظامی سهوی علیه هواپیماهایی که در آسمان ایران پرواز می‌کنند، مقرر کرده است که اداره کل هواپیمایی کشوری می‌تواند در مواردی که امنیت عمومی یا علل نظامی ایجاب می‌کند، با تصویب هیئت وزیران، پرواز

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

لزوم بازتعریف ایران‌گرایی در قالب ناسیونالیسم

میرمهرداد میرسنجری

ایران، میهن‌پرستی ایرانی را مترادف با واژه منفی شوونیسم (به فرانسوی: Chauvinisme) معرفی می‌کند که به معنای نوعی میهن‌گرایی افراطی و ستیزه‌جو و همراه با کینه و بداندیشی درباره دیگران است. مروری بر تاریخ ۱۰ هزار ساله نامکتوب و تاریخ ۲۵۰۰ ساله مکتوب ایران‌زمین اثبات می‌کند که ایرانیان از دیرباز تاریخ هیچ‌گاه میهن‌دوستی خود را برای استعمار و تجاوز و قتل و غارت و خود را برای همسایگان و دیگر کشورها به کار نگرفته‌اند؛ بلکه برعکس بارها مورد تعدی و تجاوز و قتل‌عام و غارت و ویرانی قرار گرفته‌اند. در تاریخ ایران نخستین کسی که به «شوینیسم» متهم شد، میرزا تقی‌خان امیرکبیر، این بزرگمرد میهن‌پرست و دلسوز ملت ایران بوده است؛ آن‌هم از سوی سفیر بریتانیا؛ چراکه حاضر نبود از مصالح عالیه کشور ایران به نفع استعمار بریتانیا و روسیه کوتاه بیاید. ساسانیان پرچم‌داران ایران‌گرایی (که به دلیل معنای صریح بر واژه چندپهلوی ملی‌گرایی برتر است) در دوران باستان بوده‌اند و مفهوم نوینی به نام «ایران‌شهر» را به واژه‌شناسی (ترمینولوژی) تاریخ جهان افزودند. از سقوط شاهنشاهی ساسانی (که مردم به آن ایران‌شهر می‌گفتند) به‌عنوان آخرین شاهنشاهی ایران باستان که از سال ۲۲۴ تا ۶۵۱ میلادی یعنی به مدت ۴۲۷ سال بر ایران بزرگ به مساحت تقریبی شش‌هزار و ۶۰۰ کیلومتر مربع فرمان راند تا برآمدن شاهنشاهی ایرانی و شیعی صفویان ۸۵۰ سال طول کشید، سده‌هایی پس سخت و تلخ و غم‌انگیز برای ملت ایران که آنچه و حس وفاداری، شور و دل‌بستگی ملت به اجزای فرهنگ ملی ایرانی ازجمله نژاد، زبان، سنت‌ها و عادات‌ها، ارزش‌های اجتماعی، اخلاقی و به طور کلی فرهنگ ایرانی بوده است. روحیه ملی ایرانی بوده است که به نهضت درخشان تاریخی شعوبیه انجامید.

ادامه در صفحه ۲

سرمقاله

بگذارید سردار، ملی بماند

جواد اطاقت . دانشیار دانشگاه شهید بهشتی

خبر شهادت سردار سلیمانی نه‌فقط ایرانیان؛ بلکه کشورهای مسلمان و حتی آزادگانی که او را می‌شناختند، در غم و اندوهی جانگناه فرو برد. در جامعه ایرانی همه طرفداران نظم سیاسی حاکم تا طیف وسیعی از مخالفان و منتقدان همه سپاه‌پوش شده و اندوه خود را آشکارا بیان کردند. فضای مجازی بیکاره سلیمانی شد و در مراسم تشییع بیکر پاک این سرباز وطن غم و اندوه به اوج رسید و میلیون‌ها انسان ماتم‌زده را به خیابان‌ها کشاند. سلیمانی در شرایطی به شیوه ناجوانمردانه‌ای ترور شد که ایران بیش از هر زمان دیگری به چنین سرداران حرفه‌ای، عقل‌گرا، محبوب و ازخودگذشته نیاز داشت. درباره این سردار بزرگ می‌توان کتاب‌ها نوشت، فیلم‌ها ساخت و اشعار زیادی سرود؛ اما سؤالی که در این مختصر به آن پاسخ خواهیم داد، این است که راز محبوبیت گسترده و فراگیر این شهید راه وطن چیست؟ در پاسخ به این سؤال به اختصار مواردی تقدیم علاقه‌مندان آن شهید بزرگوار می‌کنیم. به امید آنکه راه او، مرام او، اخلاص و ازخودگذشتگی او الگو و دستمایه‌ای برای جوانان این مرزوبوم باشد. شهید سلیمانی بدون هیچ چشمداشتی با ۴۰ سال مبارزه و مجاهده از کشور و ملت خود دفاع کرد و در جنگ تحمیلی بارها تا مرز شهادت پیش رفت. در جبهه شرقی کشور امنیت‌ساز شد و در مبارزه با داعش و تروریست‌های تکفیری لحظه‌ای از پای ننشست. برای او دفاع از مظلوم و انسان مهم بود. از آئین و کیش کسی نمی‌پرسید. کرد، بلوچ، عرب و عجم، مسلمان، مسیحی، شیعه، سنی، علوی، ایزدی و... در قاموس سردار تفاوتی نمی‌کرد. همه را به چشم انسان می‌دید و از دفاع و کمک به آنان دریغ نمی‌ورزید. در مرام او قوم‌گرایی و برتری‌طلبی بر انسان‌ها نه‌تنها جایگاهی نداشت؛ بلکه خدمت به آنان را طریق وصل به معشوق می‌دانست. زیبایی عمل او در این بود که غمخوار آدمیان بود؛ چراکه به وحدت خالق و مخلوق اعتقادی راسخ داشت. «وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» بود. در مقابل مجاوران و کفار بسیار سخت و پرحلاکت و در مقابل مردم بسیار خلیق، مهربان و متواضع بود. او سرداری بود که نامش ریشه بر اندام تروریست‌ها می‌انداخت؛ اما در کمک به سبیل‌زدگان کشورش خاضعانه دست آسیب‌دیدگان را می‌بوسید تا مرهمی بر دل‌های زخم‌خورده آنان باشد.

ادامه در صفحه ۱۳

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق**۸۸۹۴۲۰۳۵****ارتباط با روزنامه شرق****SHARGHLINE****@SHARGHDAILY.IR****پیام کوتاه****۳۰۰۰۴۶۹۹****الو شرق****۸۸۹۴۸۲۷۳**

sharghline@sharghdaily.ir